

LISTA DE CONȚINUTURI PENTRU EXAMENUL DE CORIGENȚĂ

CLASA A V-A

PROBA SCRISĂ

Literatură:

- specii literare: **basmul (definiție, trăsături) și schița (planul de idei al textului literar „Vizită”, I.L.Caragiale)**
- conținutul și structurarea formală a textului poetic (în strofe și în versuri); rima în poeziile studiate
- moduri de expunere (narațiune, descriere, dialog);
- Descrierea literară. Portretul literar;
- întrebările specifice abordării textelor narative: „ce“ se povestește (ce se întâmplă, care este acțiunea relatată), „cine” ia parte la acțiune (personajele, trăsături fizice și morale ale personajelor), „cine“ povestește (naratorul);
- figuri de stil (personificare, comparație, enumerație, repetiție, epitet);
- povestirea unor întâmplări reale sau imaginare;
- transformarea textului dialogat în text narativ;
- aprecieri personale referitoare la anumite secvențe ale textelor studiate (moduri de expunere, figuri de stil) sau la personaje.
- Ideea principală, ideea secundară. Planul simplu și planul dezvoltat de idei. Rezumatul scris.

Limba română:

Lexicul - Cuvântul de bază. Cuvântul derivat. Rădăcina. Sufixe. Prefixe. Sinonimele. Antonimele. Câmpuri lexico-semantice (aplicativ).

Semnele de punctuație: punctul, virgula, două puncte, ghilimelele, linia de dialog, semnul întrebării, semnul exclamării, cratima.

Noțiuni de fonetică - Sunetul și litera: corespondența dintre ele. Vocalele. Consoanele. Semivocalele. Grupurile de sunete (diftongul, triftongul). Hiatul. Silaba.

Noțiuni elementare de sintaxă - Propoziția și părțile de propoziție. Propoziția simplă și propoziția dezvoltată. Dezvoltarea unei propoziții simple. Propoziția afirmativă și propoziția negativă. Propoziția enunțiativă și propoziția interogativă.

Morfosintaxa - Verbul (timp, persoană, număr, moduri personale și nepersonale), verbele auxiliare *a fi, a avea a vrea*; substantivul (substantive comune și proprii, gen, număr, articolul hotărât și articolul nehotărât, cazurile substantivului); pronumele (pronumele personal: persoană, număr, gen, forme accentuate și neaccentuate; pronumele personal de politețe); numeralul (cardinal și ordinal), adjectivul (adjective propriu-zise și adjective provenite din verbe la participiu, adjective variabile și invariabile, acordul cu substantivul, topica adjectivului); adverbul (de loc, de timp, de mod; adverbe provenite din adjective); prepoziția; interjecția.

Sintaxa propoziției – Predicat, subiect, atribut, complement.

PROBA ORALĂ

Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de **exprimare orală**, să poată realiza următoarele **acte de vorbire**:

- identificarea unei persoane, a unui obiect, a unui grup de persoane sau de obiecte;
- adresarea către o persoană, salutul;

- formularea de întrebări;
- inițierea sau încheierea unui schimb verbal;
- susținerea unei discuții directe sau telefonice;
- cererea sau oferirea unei informații despre: identitatea, starea, ocupația, calitatea socială a unei persoane; forma, calitatea, utilitatea unor obiecte; mediul familial, mediul social al unei persoane; un orar, un itinerar, desfășurarea unei acțiuni;
- exprimarea acordului sau a dezacordului, a gusturilor, a punctelor de vedere în legătură cu un fapt sau o persoană;
- descrierea unui obiect sau a unui ansamblu de obiecte;
- prezentarea unei acțiuni sau a unei înlănțuiri de acțiuni.

CLASA A VI-A

Literatura

Trăsăturile specifice celor două genuri (epic și liric) în textele literare studiate;

Definiție și caracteristici ale speciilor literare studiate (schița, pastelul, fabula);

Momentele subiectului;

Moduri de expunere: narațiune, descriere, dialog, monolog;

Figuri de stil: epitet, comparație, personificare, repetiție, enumerație;

Elemente de prozodie: măsura versurilor, tipuri de rimă;

Trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă;

Descrierea literară. Portretul literar.

Limba română

Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului. Derivarea. Sufixarea. Sufixele diminutive și sufixele augmentative. Prefixarea. Compunerea. Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea).

Familia lexicală. Câmpurile lexico-semantice.

Sinonime. Antonime. Omonime. Arhaisme și regionalisme.

Noțiuni de fonetică. Accentul. Grupurile de sunete. Diftong, triftong, hiat. Regulile de despărțire a cuvintelor în silabe.

Morfosintaxa.

Verbul – Verbele predicative și verbele nepredicative: copulative (numai a fi, a deveni) și auxiliare. Modurile personale: indicativ, imperativ, conjunctiv, condițional-optativ. Timpuri. Modurile nepersonale: infinitiv, gerunziu, participiu, supin. Funcțiile sintactice ale verbului

Substantivul – Substantivele defective de singular sau de plural. Substantivele colective. Cazurile și funcțiile sintactice ale substantivului.

Pronumele – Pronumele personal. Pronumele posesiv și adjectivul pronominal posesiv. Forme, cazuri și funcții sintactice. Pronumele demonstrativ și adjectivul pronominal demonstrativ. Forme, cazuri și funcții sintactice.

Numeralul – Valoarea substantivală și adjectivală a numeralului. Numeralul cardinal și numeralul ordinal. Funcții sintactice.

Adjectivul – Formele flexionare. Gradele de comparație. Funcții sintactice.

Adverbul – Gradele de comparație. Funcțiile sintactice.

Prepoziția – Regimul cazual.

Interjecția – Interjecții predicative.

Sintaxa propoziției. Predicatul. Predicatul verbal și predicatul nominal. Subiectul. Atributul. Complementul

PROBA ORALĂ

Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de **exprimare orală**, să poată realiza următoarele **acte de vorbire**:

- identificarea unei persoane, a unui obiect, a unui grup de persoane sau de obiecte;
- adresarea către o persoană, salutul;
- formularea de întrebări;
- inițierea sau încheierea unui schimb verbal;
- susținerea unei discuții directe sau telefonice;
- cererea sau oferirea unei informații despre: identitatea, starea, ocupația, calitatea socială a unei persoane; forma, calitatea, utilitatea unor obiecte; mediul familial, mediul social al unei persoane; un orar, un itinerar, desfășurarea unei acțiuni;
- exprimarea acordului sau a dezacordului, a gusturilor, a punctelor de vedere în legătură cu un fapt sau o persoană;
- descrierea unui obiect sau a unui ansamblu de obiecte;
- prezentarea unei acțiuni sau a unei înlănțuiri de acțiuni.

CLASA A VII-A

PROBA SCRISĂ

Literatură:

- trăsăturile specifice **celor două genuri (epic și liric)** în textele literare studiate; trăsături ale speciilor literare: **nuvela, imnul**;
- structuri în textele epice (timp, spațiu, modalități de caracterizare a personajelor);
- procedee de expresivitate artistică (metaforă, hiperbolă, epitet, comparație, repetiție, enumerație, antiteză) în textul liric; versificația (tipuri de rimă, ritmul, tipuri de ritm);
- descrierea unor personaje sau persoane considerate drept modele și motivarea opțiunilor;
- structurarea unui text propriu în secvențe distincte în funcție de tipul acestuia: rezumat, caracterizare de personaj, comentarea unor secvențe din textele studiate sau a semnificațiilor titlului unui text, scrierea unor compuneri narative, descriptive, informative;
- realizarea unor descrieri prin ordonarea detaliilor în funcție de propriile percepții/propria imaginație; compuneri narative, descriptive; construirea unor scurte povestiri; inserarea dialogului în compuneri;
- rezumarea textelor epice și caracterizarea personajelor.

Limba română:

- relații de sinonimie, antonimie, omonimie și polisemie într-un text dat;
- mijloacele de îmbogățire a vocabularului (derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale sau conversiunea);
- categorii morfologice specifice părților de vorbire: verbul, substantivul, pronumele, numeralul, adjectivul, adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția; relații și funcții sintactice.

Noțiuni de sintaxă: Raporturile de coordonare și de subordonare în propoziție și în frază.

PROBA ORALĂ

- Construirea unor texte orale de tip narativ, descriptiv și informativ; rezumarea unui text;
- construirea unui monolog sau a unui dialog; descrierea unor obiecte, a unor tablouri din natură, a unor fenomene; construirea unor narațiuni simple; utilizarea expresivă a limbii.

CLASA A VIII-A

PROBA SCRISĂ

Limba română

Fonetica: despărțirea în silabe, accentul, diftong, triftong, hiat;

Noțiuni de vocabular: derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale;

Categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime, cuvinte polisemantice, pleonasm;
Morfologia: părți de vorbire flexibile și neflexibile;
Sintaxa propoziției și a frazei:
Predicatul și propoziția subordonată predicativă;
Subiectul și propoziția subordonată subiectivă;
Atributul și propoziția subordonată atributivă;
Complementul direct și propoziția subordonată completivă directă;
Complementul indirect și propoziția subordonată completivă indirectă;
Complementul circumstanțial de timp și prop. subord. circum. de timp;
Complementul circumstanțial de loc și prop. subord. circum. de loc;
Complementul circumstanțial de mod și prop. subord. circum. de mod;
Complementul circumstanțial de scop și prop. subord. circum. de scop;
Complementul circumstanțial de cauza și prop. subord. circum. de cauză.

Literatura

Caracteristicile genurilor literare: liric, epic și dramatic;
Romanul - definiție și caracteristici;
Comedia - definiție și caracteristici;
Balada populară - definiție și caracteristici;
Moduri de expunere: narațiune, descriere, dialog, monolog;
Figuri de stil: epitet, comparație, personificare, repetiție, enumerație, metaforă, antiteză, hiperbolă;
Elemente de prozodie: măsura versurilor, tipuri de rimă și de ritm;
Trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă;
Descrierea literară;
Textul argumentativ

PROBA ORALĂ

Situația de comunicare monologată și dialogată (actualizare). Monologul: text narativ, text descriptiv, text informativ, text argumentativ (argumentarea / susținerea opiniilor și a preferințelor). Rezumatul oral.
Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de **exprimare orală**, să poată realiza următoarele **acte de vorbire**:

- susținerea argumentată a unui schimb verbal direct;
- exprimarea sau acceptarea de opinii diferite;
- exprimarea și motivarea unei atitudini / reacții;
- prezentarea unor produse realizate individual sau în echipă.

Comentarea unor secvențe din operele studiate sau din texte la prima vedere, pe baza unor cerințe date.
Textul argumentativ (susținerea preferințelor și a opiniilor).

CLASA A IX-A

Teme

Joc și joacă – Tudor Arghezi, text la prima vedere
Familia – *Mara*, Ioan Slavici; *Tren de plăcere*, Ion Luca Caragiale
Scene din viața de ieri și de azi – *Ciocoii vechi și noi*, Nicolae Filimon; *Repausul dominical*, Ion Luca Caragiale
Aventură, călătorie – *Balta-Albă*, Vasile Alecsandri; *Toate pânzele sus!*, Radu Tudoran
Personalități, exemple, modele – *Letopiseșul Țării Moldovei*, Grigore Ureche
Concepte studiate circumscrise temelor și textelor-suport, precum: ficțiune, realitate, adevăr, text ficțional / text nonficțional, text literar / text nonliterar, temă, motiv, personaj etc.

Tipuri de texte

- texte memorialistice (amintiri, memorii, mărturii, jurnal intim, jurnal de călătorie etc.)
- texte epistolare (corespondență privată, corespondență oficială etc.)
- texte jurnalistice (reportaj, interviu, articol, anunț publicitar etc.)
- texte juridic-administrative sau științifice (lege, regulament, raport, referat, studiu științific etc.)
- texte argumentative (eseu, discurs oratoric, prelegere etc.)

Exprimarea scrisă

Tipuri de texte: relatarea unei experiențe personale, descriere, argumentare, rezumat, caracterizare de personaj, povestire*, fișe de lectură, jurnal de lectură, eseu structurat, eseu liber; știri, anunțuri publicitare, corespondență privată și oficială.

Exprimarea orală

- Dialogul
 - tipuri: conversația cotidiană, discuția argumentativă
 - reguli ale dialogului (atenția acordată partenerului, preluarea/cedarea cuvântului la momentul oportun, dozarea participării la dialog etc.)
 - tehnici ale dialogului eficient
 - adecvarea la situația de comunicare (partener, context etc.)
 - adecvarea la scopul comunicării (informare, argumentare/persuasiune etc.)
 - structura dialogului (replica; perechi de replici; grupaje de replici etc.)
 - argumentare și contraargumentare în dialog
- Monologul
 - tipuri: povestirea/relatarea orală, descrierea orală, argumentarea orală
 - reguli ale monologului (contactul vizual cu auditoriul; raportarea la reacțiile auditoriului etc.)
 - tehnici ale monologului eficient
 - adecvarea la situația de comunicare (auditoriu, context)
 - adecvarea la scopul comunicării (informare, argumentare/persuasiune, divertisment etc.)
 - structura monologului (introducerea, cuprinsul, încheierea)

CLASA A X-A

Basmul cult: trăsături, structura narativă, caracterizarea personajelor (*Povestea lui Harap-Alb*, de Ion Creangă)

Nuvela: trăsături, subiectul nuvelei studiate, caracterizarea personajelor (*Moara cu noroc* de Ioan Slavici)

Romanul (romanul modern/ romanul tradițional): trăsături, subiectul romanului studiat; relația autor/ narator/ personaj în romanele studiate; caracterizarea personajelor (*Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu; *Ion* de Liviu Rebreanu)

Textul liric: elemente de prozodie (rimă, ritm, măsură), figuri de stil (epitetul, metafora, compatația, personificarea, repetiția, aliterația, exclamația, invocația, interogația retorică) - identificarea și comentarea semnificațiilor acestora în textele lirice studiate (*Luceafărul* de Mihai

Eminescu, *Plumb* de George Bacovia, *Lumina* de Lucian Blaga, *Ex libris* de Tudor Arghezi, **Riga Crypto si Iapona Enigel* de Ion Barbu – numai clasa a X-a B) și în texte poetice la prima vedere.

PROBA ORALĂ

Exprimarea orală a reacțiilor și a opiniilor față de texte literare și nonliterare, față de filme văzute (monolog, dialog)

Reguli și tehnici de construire a monologului (povestire/ relatare orală, descriere orală, argumentare orală)

Reguli și tehnici de construire a dialogului (conversație, discuție argumentativă)

Rolul elementelor verbale, paraverbale și nonverbale în comunicarea orală

Normele limbii literare la toate nivelurile (fonetic, ortografic și de punctuație, morfosintactic, lexicosemantic, stilistico-textuale).

CLASA A XI-A

FUNDAMENTE ALE CULTURII ROMÂNE

◦ Originile și evoluția limbii române (prezentare sintetică)

◦ PERIOADA VECHIE

Studiu de caz: *Dimensiunea religioasă e existenței*

PERIOADA MODERNĂ

a. Secolul al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea

- **Studiu de caz:** Rolul literaturii în perioada pașoptistă: „Dacia literară“, *Alexandru Lăpușeanul*, Costache Negruzzi

- Forme hibride ale civilizației românești la mijlocul secolului al XIX-lea: *Chirița în provincie*, Vasile Alecsandri

- **Studiu de caz:** criticismul junimist (Junimea, Titu Maiorescu – articole teoretice: *În contra direcției de astăzi în cultura română*, *Direcția nouă în poezia și proza română*, *Eminescu și poeziile lui*, *Comediile dlui Caragiale*)

CURENTE CULTURALE / LITERARE ÎN SECOLUL XIX – ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX

◦ **Romantismul** –Mihai Eminescu, Costache Negruzzi

◦ **Realismul** –*Moara cu noroc*, Ioan Slavici

◦ **Simbolismul** – text la prima vedere

Perioada interbelică

- **Orientări tematice în romanul interbelic** –

- roman al experienței – *Maitreyi*, Mircea Eliade

- roman realist balzacian – *Enigma Otiliei*, George Călinescu